

ความลับพันธุ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1

นางไผจิตร ฝึกเจริญผล

คุณย์วิทยทรัพยากร มหาดองกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

๑๖๙๕๑๙๘๐

๒๒

RELATIONSHIPS AMONG SELF CONCEPT, PERSONAL ADJUSTMENT,
AND GENERAL INTELLIGENCE OF MATHAYOM ONE STUDENTS

Mrs. Paychit Fakcharoenpol

คุณย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวขอวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างอัคມโนทัศน์ การปรับตัว และสกิปัญญา ของ
นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1

โดย นางไฟจิตร พักเจริญผล

ภาควิชา จิตวิทยา

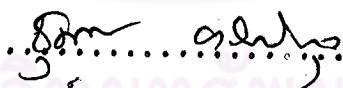
อาจารย์พรีกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิจกุล

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นบวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

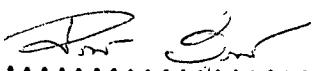
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โพธิน ศันสนย์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิจกุล)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พราณิพัทธ์ ศิริวรรรณบุรุษ)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. มณรัตน์ สุกโชคชัย)

ติดลิ้นชี้ของบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตโนมัติ กับ การปรับตัว และสติบัญญາของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1

ชื่อนิสิต

นางไฟจิตร วงศ์เจริญผล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยังกิจติกุล

ภาควิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตโนมัติและความสอดคล้องของอัตโนมัติ กับ การปรับตัว และสติบัญญາ 2) เพื่อเบริญเทียนอัตโนมัติ และความสอดคล้องของอัตโนมัติของนักเรียนที่มีการปรับตัวและสติบัญญາแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 3 โรง และในจังหวัดใกล้เคียง 4 โรง จำนวน 233 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีแบบวัดบุคลิกภาพและแบบทดสอบ 3 ชุด คือ แบบวัดอัตโนมัติ แบบวัดการปรับตัว และแบบทดสอบแมทรีซสกาวหน้า ฉบับมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางค่าสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง แบบไม่วัดช้า

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) อัตโนมัติ และ การปรับตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .31$) 2) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตโนมัติ กับ สติบัญญາ กฎปรับตัวกับสติบัญญາ และไม่พบความสอดคล้องของอัตโนมัติ กับ การปรับตัวและความสอดคล้องของอัตโนมัติ กับ สติบัญญາ 3) อัตโนมัติของนักเรียนที่มีการปรับตัวแตกต่างกันมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่มีการปรับตัวดีมีอัตโนมัติสูงกว่านักเรียนที่มีการปรับตัวไม่ดี 4) อัตโนมัติของนักเรียนที่มีสติบัญญາแตกต่างกันไม่แตกต่างกัน 5) ความสอดคล้องของอัตโนมัติของนักเรียนที่มีการปรับตัวและสติบัญญາแตกต่างกันไม่แตกต่างกัน

Thesis Title Relationships among Self-Concept, Personal Adjustment, and General Intelligence of Mathayom One Students

Name Mrs. Paychit Fakcharoenpol

Thesis Advisor Assistant Professor Chumporn Yongkittikul, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1980

ABSTRACT

The purposes of this study were (1) to investigate self concept , the congruence between self concept and inferred self concept of Mathayom One students as related to personal adjustment and general intelligence and 2) to compare self concept and the congruence between self concept of the students with different levels of adjustment and intelligence.

The sample comprised of 233 Mathayom One students from three schools in Bangkok and four schools in nearby provinces. The research instruments used in this study were the Self Concept Scale, the Personal Adjustment Questionnaire, and the Standard Progressive Matrices. The procedures of data analysis were Pearson's Product Moment Correlation and two-way analysis of variance, unpeated measured.

The research findings were as follows: 1) A statistically significant correlation was found between self concept and personal adjustment ($r = .31$). 2) No statistically significant correlations were found among other variables. 3) The well-adjusted students had higher level of self concept than did the mal-adjusted. 4) There was no statistically significant difference between the self concept of students with different level of intelligence. 5) There was no significant difference between the congruence of self concept of students with different levels of adjustment and those with different levels of intelligence.

คุณย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยค่านีองจาก ผู้เขียนได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือ
ในการตรวจแก้อย่างคียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิติกุล ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้ง^{๕๔}
และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นั่น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไบชิน สันสนมุหะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วชรี ทรัพย์มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรนด ชัยฤทธิ์ กิติกุล และอาจารย์ ดร. ไสวรี โพธิแก้ว ที่ได้
กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิถีการ
ปรับตัว

ขอขอบคุณคณบดี และนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๒ ของโรงเรียน
สุวรรณารามวิทยาคม โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนคอนเมือง โรงเรียนผ้าใบ "สุทธาประมูล"
โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา โรงเรียนสระแก้ว ที่ยมวิทยาคม และโรงเรียนกระหมุนแบบ "วิเศษสมุทคุณ"
ที่ได้ช่วยเหลือให้ความร่วมมือ และมีส่วนช่วยให้การวิจัยครองนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

หากมีผู้ใด ผู้เขียนขอขอบคุณ อาจารย์ นิสัน พักเจริญผล ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
และเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย

ไฟจีตร ผักเจริญผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุժราลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิจกรรมประการ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๘
รายการแผนภูมิประกอบ	๒๔
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
หดยืดและแนวคิดที่น่าสนใจ	๔
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๐
จุดยุ่งหมายของการวิจัย	๓๐
สมมติฐานในการวิจัย	๓๐
ขอบเขตของการวิจัย	๓๑
ข้อถกเถียงเบื้องต้น	๓๑
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๓๑
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓๒
๒ วิธีดำเนินการและกราฟวิเคราะห์ข้อมูล	๓๓
๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๑
๔ การอภิปรายผลการวิจัย	๕๐
๕ สุ่มผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๕๖
บรรณานุกรม	๖๐
ภาคผนวก	๖๖
ประวัติเขียน	๘๒

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศและที่อยู่	33
2.	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา แยกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	42
3.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างอัตราร้อยละของอัตรารับเข้าเรียนในทั้งหมด การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนชายและหญิง	43
4.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างอัตราร้อยละของอัตรารับเข้าเรียนในทั้งหมด การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนชาย	43
5.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างอัตราร้อยละของอัตรารับเข้าเรียนในทั้งหมด การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนหญิง	44
6.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตราร้อยละที่ประเมินความตนเองและที่ประเมินโดยผู้อื่น การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนชาย-หญิง	44
7.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตราร้อยละที่ประเมินความตนเองและที่ประเมินโดยผู้อื่น การปรับตัว และสติปัญญาของนักเรียนชาย	45
8.	ค่าสหสมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของอัตราร้อยละที่ประเมินความตนเองและที่ประเมินโดยผู้อื่น การปรับตัว สติปัญญา ของนักเรียนหญิง	46
9.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนต้องทางของอัตราร้อยละโดยมีการปรับตัวและสติปัญญาเป็นตัวแปรอิสระ	46
10.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอัตราร้อยละที่ประเมินความตนเอง จำแนกตามระดับการปรับตัว	47

ตารางที่

หน้า

11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนส่องทางของความสอดคล้อง ของอัตโนมัติที่ประเมินค่าขันเองและที่ผู้อื่นประเมิน โดยมี การปรับตัวและสติบัญญາเป็นตัวแปรอิสระ	48
12 การอยละของนักเรียนที่ประเมินตนเองสูง และทำกิจวัตรเพื่อน ประเมินแบบตามระดับการปรับตัว	49
13 การอยละของนักเรียนที่ประเมินตนเองสูงและทำกิจวัตรเพื่อน ประเมินแบบตามระดับสติบัญญາ	49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วุฒิลังการณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

ແຜນກົມື້ທີ່

หน้า